

DRAPPELUL

Săptămânal independent

Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 300.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 2000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Str. Cloșca 7, Tel.: 19-91
TIPOGRAFIA, TEL.: 14-84

Metodele expansiunii moscovite

Metodele de expansiune moscovite, aplicate dealungul veacurilor, se deosebesc fundamental de acelea întreprinse de alte popoare. Dintre metodele moscovite lipsesc: cultura superioară care să se impună unor nații mai învâpate, o dezvoltare economică, care să fie nevoită să depășească granițele statului propriu, sau vreo aptitudine războinică deosebită cu care să nu se fi putut măsura popoarele împrejurtoare. Toate acestea n'au format temeiul expansiunii ruse, întinderea statului rus făcându-se prin mijloace și căi proprii.

Cel dintâi mijloc de expansiune a fost căzăciimea compusă din elemente inadaptabile la o viață de stat normală și care, pentru a-și putea duce viața liberă, nomadă și de pradăciuni, s'a retras pe la marginile statului propriu zis. Când după un timp oarecare de jaf și teroare ezacii reușeau să-și facă un punct fix în stepele străine, z'ind câte o cetățuie, atunci Rusia oficială se grăbea să-i proclame anexarea, deși suveranitatea statului rus nu se exercita

decât prin ropotul copitelor cailor căzăcești. În felul acesta a fost cucerită Siberia apuseană și părțile ei din Sud.

A doua cale a fost pravoslavia și panslavismlul care au fost un mijloc de expansiune spre Vest și Sud-Vest, Rusia prezentându-se ca succesoare legitimă a imperiului bizantin, ca protectoare a popoarelor ortodoxe apăsate de stăpânirea semilunei, sau ca ocrotire a seminițiilor de origine slavă, simțindu-se obligată să intervie în orice conflict internațional care se preta, cât de cât, la invocarea pretextelor de mai sus.

În al treilea rând, în ultimul sfert de veac, Rusia sovietică a găsit un nou mijloc de expansiune, pe cel mai îndrăzneț pe care l'a aplicat vreodată și care depășește cu mult pe celelalte: bolșevismul. Aceasta este o metodă totală, care nu se măsoară la caracteristicile metodelor seculare — ortodoxie, panslavisml, succesoare a imperiului bizantin, testamentul lui Petru ce Mare, etc. — ci, prin „unirea proletarilor din toată lumea” tin-

de să alcătuiască Uniunea sovietică mondială sub egida Kremlinului.

Principatele Române, ca și Țara Românească întregită au avut, în decursul veacurilor, o bogată parte din fiecare mijloc de expansiune moscovit care, indiferent de pretextul invocat, urmarea unul și același fel, de a ne cotoropi ca neam și ca stat. Cotropirea noastră a fost ținta Rușilor, fie că apăreau ca dușmani sau ca aliați, fie că ne ofereau „protecție” contra Turcilor, fie că se prezentau ca ortodoci sau bolșevici. Într'un manual de istorie bolșevic, elevii școlilor de tip secundar d'n U. R. S. S. învață că, Regatul României a luat ființă într'un moment de slăbiciune al Rusiei țariste, ceea ce înseamnă că, Uniunea sovietică ca și Rusia țaristă, neagă însăși legitimitatea statului român.

Acesta este motivul real pentru care, în ultimele două sute de ani, de când suntem vecini, de douăsprezece ori au invadat teritoriul românesc, fără nici un războiu declarat.

După atâtea experiențe, plătite de noi cu sânge și lacrimi, era momentul suprem ca și noi să încalcăm, măcar odată la două sute de ani, teritoriul Rusiei, dar nu pentru a-l cucerii, ci pentru a ne asigura o pașnică dezvoltare viitoare. Este cel dintâi moment prielnic pe care ni-l oferă istoria în decurs de două sute de ani și nu am fi Români dacă nu am profita de acest prilej.

Prin urmare, lozincă noastră să fie, înainte, până la Marea Caspică, sau și dincolo de ea, dacă va fi nevoie!..

P. NEMOIANU

IMPORTANȚA IMPRUMUTULUI REINTREGIRII

De la 22 Iunie a. cr. ziua începerii războiului nostru sfânt, pentru dezrobirea fraților pierduți vremelnici, au căzut mulți eroi, ce vor rămâne pildă de vitejie pentru generațiile viitoare. Eroii aceștia, al căror nume s'a înscris în cartea de aur a neamului nostru, au luptat pentru o cauză sfântă și dreaptă. Alături de bravii ostași ai Führerului Adolf Hitler, ostașii noștri luptă în cruciada contra bolșevismului, ce trebuie să-și arpece de pe suprafața pământului.

Dacă hoardele barbare ale lui Stalin au pustii tot în calea lor, noi cei rămași în urma frontului, avem atâtea datorii de îndeplinit. Reîntregirea atât de mult așteptată e fapt îndeplinit. Grație lui Dumnezeu, viteazului Mareșal Ion Antonescu și a armatelor comandate de dsa frații noștri de dincolo

de Nistru și cel din dulcea Bucovină, au revenit la patria-mamă. În să, acești frați ai noștri, au fost prădați de tot avuții lor, casele le-au fost arse și au rămas pe drumuri. Nu trebuie să-i uităm, după cum nu trebuie să uităm, nici pe eroii morți vitejește pe câmpul de luptă.

Țara ne cheamă și pe noi, cei rămași acasă, să ne facem datoria, după puterile noastre. Cu mic, cu mare, sărac și bogat din mull, puținul ce avem, trebuie să dăm la Imprumutul Reîntregirii. Nu suntem obligați prin nicio lege, nu ne obligă nimeni, ne obligă însă legea conștiinței noastre. Și trebuie să ascultăm sfaturile acestei legi și să subscriem la Imprumutul Reîntregirii fiecare după puterile noastre, căci: „cine dă, lui își dă”.

Gheorghe Lică-Olt

Prima zi din noua ofensivă

Avioanele Stuka nimicesc pozițiile inamice de Nannou, coresp. de războiu

(PK). — Ziua luptei decisive din Est începe cu o strălucitoare dimineață de toamnă. A sosit momentul acțiunii și pentru trupele din sectorul nostru. În timp ce în ultimele două săptămâni mișcările din înaintare s'au oprit în fața unei linii naturale de apărare a Sovietelor, dealungul unui fluviu, la mai puțin de 30 km. de aerodromul nostru. Aceasta s'a întâmplat spre a înlesni realizarea unei încercări în altă parte și astfel prin crutarea forțelor proprii să se lege forțele tari ale inamicului și să fie distruse.

Inamicul a avut timpul necesar ca să-și întărească pozițiile sale, care se întind dealungul unui fluviu, cu toate mijloacele ce-i stăteau la îndemână. Dar nici la noi nu s'a pierdut timpul de pomană. Tancuri, care de asalt, baterii antiaeriene și nenumărate coloane de vehicule s'au îndreptat pe drumuri și șosele

zi de zi și noapte de noapte spre Est. Trenurile încărcate cu trupe, artilerie, muniții și explozibile înaintază pe liniile restabilite până în imediata vecinătate a primelor linii. Acum li rupe cu toată forța concentrată această energie cu o putere, care va lua bolșevicilor vâzul și auzul. Un vârf înaintază spre a rupe pozițiile pe râu și cu un ceas două în urmă începe atacul frontal. Noaptea întregă am auzit bubuitul greu al artileriei. Dar în cursul dimineții se dă ordinul escadrelor de bombardiere, Stukas și avioane de atac, să pornească împotriva pozițiilor din linia de rezistență și printr'o intervenție directă în luptele terestre să dea posibilitate înaintării tancurilor.

De la ora 5 dimineața nu mai în cetează deasupra aerodromului nostru bubuitul puternic al motoarelor (Continuare în pag. IV.-a)

Dreamăria erorilor căzuți pentru reîntregirea țării

București. Duminică, 26 Octombrie, în toate bisericile ortodoxe din țară s'au înălțat rugi pentru eroii căzuți în lupta noastră sfântă.

Biserica ortodoxă a preamărit jertfele eroilor cari au desorbit pământul Bucovinei și a Basarabiei, făcând să triumfe dreptatea, înscriind cea mai glorioasă pagină în istoria României Regelui Mi-

hai I, sub comanda Mareșalului Antonescu.

În Capitală, pomenirea și preamărirea eroilor s'a oficiat la Sf. Patriarhie.

Arad. La 26 Octombrie, s'a oficiat în Catedrala Ortodoxă din localitate un parastas pentru pomenirea eroilor căzuți pe câmpurile de luptă pentru reîntregirea țării.

MULTE ȘI MĂRUNTE

de PETRE A. BUTUCEA

„UNIVERSUL LITERAR”, anul L, nr. 39 din 20 Septembrie 1941, pune în discuție — prin d. Ioan Petrașincu — o problemă de actualitate, rezumativ expusă în atenționarea faptului „Când se scrie literatura de războiu”. E o chestie pe care o subscriem pentru că scriitorii vor reda — cu mult mai târziu — semnificația luptei de azi.

În același număr scriu versuri dd. Cons. Cojan, Petre A. Butucea, Florin Lucescu și Vsevolod Topor, din a cărui „Invitație la vis” reproducem aceste rânduri:

„De după storul galben se sbate
dumineca,
Prietene pe mîine se-apropie
viața...”

VERONA BRATEȘ își tipărește, în editura colecției „Adonis” Bucu-

rești, prima carte cu poezii. Anunțăm apariția acestei cărți, ca pe o bucurie rară pe care o poate avea lectorul, fiind siguri că talentul Veronei Brateș — răstălmăcit așa de frumos în colaborările pe cari le-a depus la „Ardealul”, „Gazeta Transilvaniei”, „Ev Nou”, „Luceafărul”, „Drapelul”, „Progresul”, „Tribuna”, „Voința Banatului”, „Făclia”, „Frontul de Vest”, etc. — va conveni în a menține evidența o afirmare strălucită.

„Acolo te așteaptă sărutarea
Ce buzele îți umple de venin,
Acolo vieți pierdute, destrămate,
În ale tale brațe calde viu”.

Verona Brateș se va bucura — în sfârșit! — de atenția pe care o merită.

„GORJANUL”, anul XVIII, nr. 33-34, 5-14 Septembrie 1941. Dl. dr. Ion Garovină indică „ziaristul ziditor de cultură” într'un articol conștiincios, afirmând că „pentru noi, zariștii, un singur fapt este de o importanță capitală: cu o libertate de conștiință și o independență profesională demnă, să fim sentințele la răsucirile orizonturilor de unde se vede trecutul, prezentul și viitorul. Prezența început de veac nou. Pentru că ceea ce noi zărim și noi zidim, este de mare folos acelora care muncesc și se trudesesc în lupta de toate zilele. Iar pentru urmași, noi scriem istoria!”

Restul nr. este completat de Petre Paulescu, D. Iov, Dem. Bassarabeanu, Radu Bardă, Petre A. Butucea, etc.

STELLA STĂNESCU, departe, într'un oraș cu toamne mari și grele, își poartă — cu resemnare — crucea destinului literar, năznuind bucurii pe cari nu le va avea nici-

odată, pentru că în singurătatea în care trăiește nu e singură și singura. Noi, cei cari cunoaștem, întrucâtva, tristețile amare ale slovic, ne dăm seama că Stella Stănescu e o apariție singulară în aceste vremuri, fiindcă eram obișnuiți să vedem fetele preferând o rochie după ultimul jurnal de modă unei cărți sau unei renunțări. Stella Stănescu, însă, cu banii pe cari fetele de generația ei li cheltuia pentru pomezi ori altceva a tipărit „Pagini de zidire sufletească”, o revistă care va fi însemnat — la timp — o încercare merituosă de a restabili anumite principii morale. Oricum însă, Stella Stănescu primește salutul meu.

„FACLIA” e o gazetă provincială care apare la Caraial, ca organ al căminului cultural județean, în redactarea literară a prietenului nostru poet Nelu Cristescu. Din ul timul număr reținem semnăturile dd. Verona Brateș, Petre A. Butu-

cea și Nelu Cristescu, în ale căror versuri triste — ard rândelele toamnei.

„STEJERIS” e un poem, care va cuprinde purtând girul colecției „Adonis” din București, semnat de Petre A. Butucea. Coperta este executată de domnișoara Verona Brateș, — căreia poetul îi mulțumește frumos, — aici..

„PROVINCIA” e o nouă grupare lirică, pentru care trudesesc entuziasmați câțiva poeți tineri. În caștul prim de experiență — omagiu prieteniei aceuia care cândva era Pannat Nicolae — scriu: Verona Brateș, Petre A. Butucea, Victor Calmuc, Ion Caraion, Nelu Cristescu, Mircea Emandi, Emil Gavrilu, Camil Pollanu Poesis, Corneliu V. Vilt, etc.

PETRE A. BUTUCEA

URANIA:

TEL.: 12-32

Azi ultima zi! Cel mai vesel film a anului
SERENADA INIMII
ou cel mai renumiți artiști Vieniți.
MAGDA SCHNEIDER PAUL HÖRBIGER,
PAUL KLINGER, LUCIE ENGLISHCH
Jurnal de război ocuparea Viipurii și Kievului

Măine premieră de gală la 3, 5, 7.15, 9.30
Un film care întrece toate așteptările. Secretul marilor izbânzi a glorioasei armate germane contra dușmanilor Europei Creștine.
SPAIMA SBURATOARE STUKAS SPAIMA BOLȘEVICILOR
Acest film monumental ne prezintă escadrila de bombardament a aviației germane din războiul actual. Regizat de: **KARL RITTE**

Informațiuni

Berlin. In noaptea trecută au fost bombardate uzinele de producere din Petrograd.

Deasemenea artileria grea germană a bombardat cu succes Kronstadtul avariind căile de comunicație și fortificațiile din jurul orașului.

Aviația germană, în zona sudică a Dobruței 16 avioane sovietice, distrugând pe sol încă un mare număr de avioane, cavarind grav colera ferată care pornește dela Rostov.

Agencia Ștefani transmite că un comunicat primit din Stockholm că, situația Moscovei s'a înrăutățit. Radio Moscova a difuzat știrea că trupele germane înaintază spre oraș.

Roma. Ziarele italiene anunță că,

opinie publice japoneze a făcut impresie nefavorabilă declarația d-lui Knox, ministrul de marină american, că războiul dintre Japonia și America este inevitabil.

Cercurile competente japoneze subliniază că, Japonia a făcut tot posibilul pentru a evita războiul în Pacific și dacă nu va fi posibil, numai America poartă responsabilitatea.

Ziarisții slovaci la Arad

Arad. In cursul după amiezii de Sâmbătă a sosit în localitate un grup de ziarisți slovaci. Au fost întâmpinați și salutați de autoritățile locale, care în cursul serii le-au oferit o masă. Ziarisții slovaci rămân în cursul zilei de Duminică la Arad.

RUGĂMINTE

Manifestarea poetică AZUR nida Secrețeanu să o ȘI ȘTEL, roagă pe cei cari comunică, pe adresa Squarul cunosc adresa poetului Le o-

MULTUMIRE

Personalul combatant și răniții Spitalului de Z. I. Nr. 110, aduce pe această cale mulțumirile lor, dlui dr. Vuia Salvator, pentru frumosul gest făcut față de ei în ziua de 5 Octombrie 1941, când a dat 865 țigări, pentru răniții acestui Spital.

Deasemenea se aduc mulțumiri d-lui Mathus, pentru frumosul gest, instalând în mod gratuit dând și materialul necesar — aparatele de radio, la Spitalele de Z. I. Nr. 110 și 111.

Cercul de Recrutare Arad

NOTĂ LA O OBRĂZNICIE
de Petre A. Butucea

O PALMĂ DATĂ LA TIMP

SAU

RÂNDURI PENTU RADU TUDORAN

Sun indoiți despre cari e riscont să stai de vorbă. Pentru a lăchida însă aventura morală pe care o încearcă, lui Radu Tudoran îi scriem aceste rânduri — drept răspuns la însinuirile subscrise, în „Mimentul” din 2 Septembrie a. c. adresa d-lui Lucian Costin, în legătură cu volumul „De prin secol”. Remarcă acest Găgăuț Tudoran că — „dacă ar fi apărut astăzi, când precipitarea evenimentelor face din cetățeanul cel mai poezic un amator de informație suplimentară, „Ediția specială” a d-lui Lucian Costin și-ar fi găsit explicația foarte simplă: ar fi fost, cum s'ar spune, în pasul vremii”.

Mentalitatea lamentabilă pe care și-o justifică în acest citat Răduț Tudoran, ne scutește de orice alt comentariu. Când afirmă însă, în imediată continuare, că „ies ediții speciale, cu comunicate de pe front, cu numele orașelor cucerite, cu numărul avioanelor doborâte, cu numărul morților și al răniților. Dece n'ar ieși și o ediție specială... cu poezii?”, Răduț Deceatran e un obraznic.

Se știe că ediția specială „De prin secol...” e o reeditare din volumul „Astrale”, apărut în 1931 și că d. Lucian Costin în graiul arhaic poetic e unicul pe întreaga țară. Dar Radu Tudoran nu știe nimic și ține morții să se facă de răs, afirmând „om răsfoie cele 16 pagini ale ei, gândind că, vom afla motivul unei editări neobișnute, dar n'am aflat niciunul: voroave „de prin secol” și alăta tot”.

Inofereșva notiță a lui Radu Tudoran nu ne-ar fi scandalizat dacă nu s'ar fi complăcut într'o atmosferă tulbură. Să știe Radu Tudoran (pe care mi se pare că-l cheamă Bogza) că Lucian Costin e membru activ al S. S. R., membru corespondent al Academiei Germane din München și al Soc. Regale de Geografie.

Specialitatea lui Radu Tudoran, de a fi obraznic — o sesizăm și o considerăm inerentă lipsei de cunoștințe literare suficiente pentru a-și permite critică.

PETRE A. BUTUCEA

TEPI

Lui C. Baican, directorul cinematografului Uzinei Ferdinand.

Că ești director la cinema,
Eu nu contest, p' onoarea mea.
Inșă, biletul gratis ce-ai promis
Țineți-l, penitrucă penitru mine, ar
fi un — compromis

Aceluias, care are prieten bun
pe dl Hoșos, mai în vârstă ca el.

Baston, mustață, tinerete,
La băutura cine să te nvețe.
Tu ai aceste toate calități,
Inșă, voi, am dori și altele... nouă!

— LYCUS —

Colțul vesel**Intre soț și soție**

— Uite, ziarul scrie ceva despre tre!

— Imposibil!

— Ba da, uite un articol în care scrie că, sunt prea multe femei pe lume...

Cu aceeași monedă

— Ai fost exeroat, ceasul de aur, nu e veritabil, e fals.

— Cu toate astea n'am fost exeroat, căci și banii cu cari am plătit au fost falsi!

Nu e profet

— Ți-ai aduci aminte că, acum un an, ți-am împrumutat 1000 lei?

— Cum să nu, nu vo u uita niciodată!

— Foarte bine, dar când mi-i dai înapoi?

— Ce vrei, dragă, am memorie, dar nu sunt profet...

De ce?

— Ce-i cu tine, omule, când vrei să înveți să scri? Uite acest trei, ai jura că e un opt.

— Este chiar un opt...

— Da... atunci de ce seamănă de ai jura că e un trei?

Hârtii de Valoare

Garantate de stat

cu cel mai convenabil preț, puteți cumpăra sau vinde, la

BANCA
GOLDSCHMIDT

Arad, Str. Eminescu 4

Colțul cimititurilor

Ghici ghicitoarea mea

Core e mica rochie albă, care n'are nici cusături nici mâneci?

(ИИНО УУУУУ)

Zburătoare cu patru picioare?

(ИИИИИИИИ)

Merge moșul pe cărare
Cu coliba în spinare?

(ИИИИИИИИ)

Zluc stău pe fereastră, la prânz pe masă și sara mă ascund?

(ИИИИИИИИ)

Pleacă un om bătrân
Să se plimbe prin fân?

(ИИИИИИИИ)

Co trece peste munie și nu face umbră?

(ИИИИИИИИ)

Apa mă naște
Apa mă crește
Și când nu văd
Pe mama, mor?

(ИИИИИИИИ)

Bolșevic marinat
Trece marea fără vad?

(ИИИИИИИИ)

(D'n volumul „Ghicitorile Bănățene” de LUCIAN COSTIN).

COLȚUL LITERAR**INCĂ O TOAMNĂ**

Și iarăși vine toamna și frunze cad din nou,
Un vânt uscat și rece le spulberă, departe,
Le-adună, le trezește, le mângâie pe toate.
E toamna la fereastră și frunze cad din nou.

Și oboseala vremii mă năpădește trist,
Și curge peste suflet, pe gândurile mele.
Sub vraja-i de aramă pleoapele cad grele
Și somnul mă desmeardă, mă însoțește trist.

Ca o femeie blândă, o toamnă a venit,
Cu fruntea grea de chinul iubirilor trecute
Și s'au oprit asupra-mi privirile-i pierdute.
Ea plânge 'ncet, suspină, — uitarea a venit.

Și simt cum se scufundă'n genuni de amintiri
Dorințe și speranțe. Abia pot înțelege
Cum a putut visarea de doruri să mă lege,
Când toate se scufundă'n genuni de amintiri.

Adoarme tineretea, imagini mor din nou,
Neînceptute visuri se sting pe-o culme arsă;
O vieță obosită în mine se revarsă,
Căci toamna-i la fereastră și frunze cad din nou.

Verona Brateș

Amurgul în catren**Amurgul în pădure**

Imbrățșez -- tăcut -- trunchiul de zădă:
Și ingerii de amurg șieră, din frunză...
Visător a unde să s'ascunză?

Amurgul, amplu, amenință'n zăvadă...

Amurgul la Șerbănești-Sat

Sângeriu din soare s'a scurs în Berheci,
Măre va țâșni în ciorchini de lumină.
Civinele de lozii în frumăt, parcă, suspină.
Pogoară amurgul, cu arpi de liliaci...

Amurgul la Nicorești

Zale aurite pe n'însele podgorii
Zornăre răcoare în țigiri de amurg.
Butucii de vie de alăția străguți țevge...
Ca mâne vom bea musul p'ăru v's și glori...

Amurgul la Tecuci

Amurg-trecut în catren și rubrică,
A'ăta pătruns din amintiri urci:
Examene partiturale, pe la Tecuci, —
Și nopțile risipite prin grădina publică...

Petru Homoceanul

Bat clopotele iar

Bat clopotele iar în țara înșelată,
De care de douăzeci de ani și mai bine
Și-a bătut joc mândara jidovime
Și n'au lătat clopotele chemarea curată.

Bat clopotele iar și plâng țărăni
De bucurie — căcificare e iar stăpân
Pe casa lui, pe lanul lui de grâu, de fân,
Pe sufletul lui pe care-l călcău jidanii.

Bat clopotele iar și'n lătaia lor
Se rup peceti și s'asvâră spurcăciuni
Din sfintele biserici — și rătăcirilor

Și chinului i s'a pus sfârșitul natural.
Bat clopotele, bat iar, și vocea lor
Renaște fiecare țarm, fiecare mal.

M. Miasnicov

SUNT SINGUR

Sunt singur în noapte
Doar umbrele înșărări
Imi mai vorbesc în șoap'e
De un trecut pierdut uitării

Sunt singur și nemângălat
Rădic a mea privire
Spre cerul negru, întunecat
De nori în neșlire

Sunt singur și îndurerat
Privesc în depărtare
Și cut din zărl neîncetat
O mângădere mare.

Un glas de clopot lîn răsund
Din ceața dimineții
Dureri și bucurii se'ndrumă
In negura vieții.

DANILA VIRGIL

ANII MEI

Din alte lumi tristețile, ași vrea să mi le întorc
Să le aștern tăcut pe-al anilor caet,
Lui Dumnezeu o lacrimă de ași putea să-i storc
Și'n toamne să mă plângă din versuri un poet.

Peste mine visul să scuture dureri,
Să beau din cupa vremii inveninatul vin,
Să crească'n mine lungi pustiiile tăceri.
...Anii mei tristeților ași vrea să mi-i închin.

Octombrie.

IULIU CRISTEA

Cinema **CORSO**
Telefon 23-64

Repr. 5, 7-30, 9-30

— A Z I —

Heinz Rühmann,
Victor de Nowa,
Hilde Weissner

O comedie trepidantă cu
ațiune plină de neprevăzut

Prințul
din Silorca

Die Finanzen des Grossherzogs

DIRECȚIUNEA BARULUI FLORIDA

are onoare a anunța senzaționalul program pe luna Octombrie în frunte cu celebrul duet feminin MARY AND

FLORENCE și senzaționala dansatoare Caucaziană O L G A împreună cu alte numere de atracție complect schimbate. Se servesc imbisuri speciale înainte de începerea programului. Celebrul J A Z Z F A G H I U R A - W A G N E R.

RECENZII ION FRUMOSU

Prin unele reviste și ziare provințiale găsești adeseori poezii, care prin frumusețea lor te surprind, făcându-te să te interesezi mai mult de numele aceluia care a îndrăznit înfrunte tiparul și îndemnat de înfruntul său își cristalizează încercările tot mai bine și poți vedea oarecare evoluție.

Unul dintre acești tineri este Ion Frumosu, întâlnit adeseori prin reviste și revistele bănețene.

Primele încercări literare publicate prin revista săptămânală

„Fruncea”, au fost în proză cu eroi luați din lumea satului și scoțând în evidență obiceiurile și faptele lor bune.

Mai târziu îl întâlnim cu poezii prin „Cuvântul Satelor”, „Vestaf”, „Voința Banatului”, etc., dovedind în acest gen o puternică forță creatoare. O poezie în care își exprimă regretul copilăriei în metafore bine încheiate este „Momente de reverie”, poate prima producție reușită a autorului:

„Numai mie mi-a zâmbit odată soarele
Și-mi cădeau braze proaspete din toate ogoarele,
Era odată al meu tot cerul de April
Și-l coboram în miezul ochilor mei de copil”.

„Certam odată spicele cari îmi sgârâiau fruntea
Și răul că nu încremenea în unde verzi când treceam

Apoi toamnele fiindcă-și rostogoliau în zări plumburi
Le ocăra pe toate degetul mic de copil”.

„Răsar mereu, iicăresc săgalnice și pier...
Măruntiș Divin brodat pe albăstrimi de cer
Suflete ce ești tu? de ești ceva desleagă
O șoaptă stelelor să-te înțeleagă...”

„Căta frumusețe sălășluiește în surdul acestui tânăr dăltuitor de vise gânduri, căte idealuri s'or vlate pieptul acestui suflet izolat la cornele plugului?”

Viersul e asemănător cu roua care cade pe or ce floare fără să alegea, și astfel se face că din fundul unui sat năcăjit răsare o lumină care va trăi în veacuri...

ROMAN BOCA :

„Europa Nouă și misiunea ei în lume”

(Col. „Evol Nou”)

Sărguinciosul conducător al „Evolului Nou” d-l ROMAN BOCA a scris de curând la lumină un studiu despre „Europa Nouă”, unde înfățișează de bază pe principii logice, metode de conducere și de aranjare a lumii noi, în care adevărul să aibă rolul cel mai important.

„Șuri, într'un fel al ei originală, însemnând un progres în studiile noastre de acest fel. Străduințele d-lui prof. ROMAN BOCA, ar trebui luate în seamă de lumea intelectuală, căci sunt numai pentru binele și ridicarea omenirii și sunt cărțile cari ne lipsesc nouă.”

Alex. S. Jeleleanu

PETRE HOSSU

LUMINA SE DESTRAMĂ

Drama într'un act, al scriitorului PETRE HOSSU, se impune ca o creație literară mistică. Autorul unei dovedește că, are bogate surse de inspirație și o vie imaginație, pentru a reda într'un stil deardșit frământările distilate din ambicul sinuos al sufletului crou-principal.

cându-l să călătorească în tinuturile unei psihologii de înaltă finută etică și se reliefează bogăția intuiției sale creatoare.

D. PETRE HOSSU, cu un luminos spirit critic, a deslușit latnele creației durabile și superioare, făcând ca drama sa LUMINA SE DESTRAMĂ, să lumineze în templul artelor talent.

Lucrarea a apărut, în condițiuni tehnice ireproșabile, în editura ziarului „ȚARA” din Sibiu.

I. V. N. VASILESCU

INSEMNARE DESPRE GRAFOLOGIE

Lucrarea tratează un subiect interesant, merit să trezească curiozitatea cititorilor de toate categoriile sociale.

Autorul scoate în relief că, deși grafologia azi are pretenții de știință ea pornește dela „ghicitoria” simplă a scrisului, fără a avea baze solide, sprijinindu-se, doar, pe diacritice. Cu „savantele cunoștințe” de grafologie, pot fi duse în eroare Justiția cât și buna credință publică.

te justă, căci o simplă eroare — fără a presupune recredință — al grafologului, poate costa libertatea, sau chiar viața unui om, ori poate avea consecințe nefaste pentru o viață întreagă, chiar dacă nu e vorba de o condamnare juridică, și toate acestea inerente unei „științe” lipsită de bază într'adevăr științifică și pentru că grafologul își poate de sentința morbidă, fără responsabilitate, grafologia nefiind legitimată.

Pe baza celor expuse mai sus, lucrarea d-lui Vasilescu este de real folos, căci atrage atenția celor competenți asupra lacunelor „științei” grafologice și a lipsei de sancționare pentru cei cari fac uz de o posibilitate de câștig, nu prea onest.

Angela V. Ostoia

Moldovenii noștri de dincolo de Nistru

Statisticile au arătat în cifre, numărul mare de români care locuiesc dincolo de Nistru. Hărți care arată diversele neamuri în culori, arată și mai plastic, aceiași situație.

Toate acestea însă apar ca niște date abstracte și reci, dacă gândul și sufletul nostru nu umple cu conținut cifrele. Fiecare număr din statisticele acestea reprezintă un român, — un moldovean de-al nostru, care vorbește ca dumnea și ca mine, care crede ca noi toți, și care din timpuri pe care nimeni nu și le mai aduce aminte „se străn în țara lui”.

Poate că nici această sfortare a imaginației și a judecății nu-i de ajuns pentru a putea da o idee complectă despre ce este aceia „Transnistria românească”.

Pentru ca să înțelegi totul, — și bucuria noastră de a-i regăsi și tragedia lor de a se fi născut, de a fi crescut și de a fi murit, generații după generații, printre străini, trebuie să vezi, să auzi și să simți toate la fața locului.

După ce ai trecut Nistrul, și când ai intrat într'un sat și urei să întrebi ceva sau să stai de vorbă cu un om îți vine, fără să urei, să faci apel la cele câteva cuvinte românești pe cari le ști și să le înșiri, fără legătură: „Pravall... na pravall...”

Și pe când te căznești să îngăimi ceva în limba lui Tolstoi, cel din față te privește nedumerit; el „rusul” nu înțelege nimic; și deodată te întrebă el „CE VREI?” într-o moldovenească perfectă.

Nimeni nu va putea spune, nici odată, de-ar fi să studieze la fața locului zeci de ani, prin ce minune, acești moldoveni țăfai de Dumnezeu și mai ales de noi, dar mereu neuitați de ruși, s'au putut menține aici cu limba, cu credința și cu sufletul lor.

Bine înțeles că ei nu pot avea un sentiment de fi ai României și nici o conștiință de „români” în sensul pe care acest cuvânt îl are pentru noi, fiindcă nu au memoria vre-unui vechi național românesc, în casa părintească a românismului.

Ei sunt ca acei oameni cărora, pe când erau copil te-au murit părintii pe care nu și-au cunoscut, și despre care nu au în memoria și în stratură lor sufletească nicio urmă.

Dar aceasta nu înseamnă nimic. Aceasta nu înseamnă că ei sunt mai puțin români.

Ceace este esențial este faptul că, ei au, și încă cu mare mândrie conștiința că sunt „MOLDOVENI”; adică altceva decât ruși.

Niciodată, vreun om din miltle

Publicațiune

Sindicatul cultivatorilor de sfeclă de zahăr Arad și Banat, ține Miercuri 29 Octombrie a. c. în localul Societății comerciale pe acții a agricultorilor din Arad, B-ful Reg. Ferd. Nr. 41

Adunarea generală

la care avem onoare a invita pe toți membrii Sindicatului.

de sate românești de dincolo de Nistru, nu-ți va spune că este rus, ci îți va răspunde „pe moldovenește”, că este moldovean.

Sate nenumărate, regiuni nesfârșite sunt ocupate de acești „moldoveni” care nu știu decât moldovenește și nicio boabă rusească, nici acum — precum nici în timpul țarilor —. S'au schimbat urgile dar au trecut peste capul lor, sau încălând trupul și sufletul lor, dar au rămas, fără ostentație dar firesc, la vorba și la „fasonul” lor de moldoveni.

Și vorba lor nu e o întâmplare. E semnul fără puțință de tăgadă a originii lor.

Sunt frați de-ai noștri.

E adevărat că în educația noastră oficială, s'a creiat o sensibilitate națională în deosebi pentru Ar-

deal. Și nu a fost rău. Idealul nostru național, s'a intimidat însă în fața colosului rusesc care s'apâncea frații dela Răsărit, și, timorat, n'a irusufat același elan și aceleași înuripate speranțe.

Dar aceasta nu a putut însemna niciodată renunțare, la ceace este drept, după cea mai dreaptă cum-până de cântărire a cerințelor formale de națiuni: să se fim aduți tot împreună; să se poată desvolta seminția acesta românească, normal, liniștit, în integritatea ei, pentru a da omenirii tot ceace specificul ei național poate da în toate ramurile de creațiune.

Cine poate avea inimă să-i lase în părsărire, „streini în țara lor” atunci când Dumnezeu, în clopotnițele de dincolo de Nistru, ridicând iurăș clopotele, a sunat desrobirea?!

CĂRȚI NOU

România alături de Germania în Europa nouă

— Recenta lucrare politică a d-lui dr. Aurel Cosma —

Cunoscutul scriitor bănețean și om politic dr. Aurel Cosma a scos o nouă carte în limba germană sub titlul „Romänien an der Seite Deutschlands im neuen Europa”, apărută în „Schwäbische Verlag” din Tübingen. Volumul se prezintă în condițiuni tehnice superioare, cu o copertă elegantă, iar conținutul lui cuprinde o serie de studii, concepții politice și idei de înaltă valoare diplomatică în ceace privește raporturile dintre Marele Reich German și România nouă de azi.

erării relațiile româno-germane din trecut, d'n prezent și din viitor. Sunt arătate contribuțiile germaniei la organizarea României de ieri și la deschiderea drumurilor românești spre țările din apus. Domnia Regelui Carol I a fost grandioasă prefață în istoria raporturilor de prietenie și colaborare dintre Germania și România. Iar comunitatea de lupă și de muncă națională dintre neamul românesc și dintre Germanii d'n fosta Monarchie austro-ungară poate fi considerată ca o piatră de temelie pe care generațiile ce vor veni, vor putea zidi o trăire armonioasă între poporul nostru și între Grupul etnic german dela noi.

Tot complexul problemei încadrării noastre alături de Germania în ritmul spiritului nou este tratat aici din punctul de vedere al intereselor românești. Capitole bine încheiate și fraze lapidare lămurire această problemă pe linia marilor perspective de mâine. Din fiecare idee se desprinde credința autorului în făurirea unei Români mai mari și mai fericită decât a fost. Din fiecare frază se vede cu câtă demnitate națională este abordată chestiunea rolului pe care este chemată România să-l joace alături de Germania în noua ordine europeană.

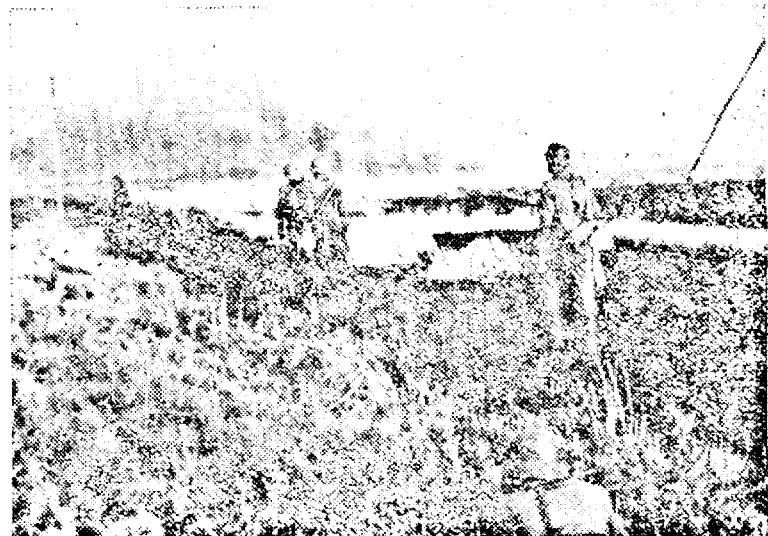
Cartea dlui dr. Aurel Cosma desigur va contribui nu numai la cimentarea amicitiei româno-germane, dar va servi în același timp ca un studiu de ideologie naționalistă pentru elaborarea normelor de viață inter-europeană, în care România să-și aibă un loc de cinste și de primordială importanță.

Concluziile dlui dr. Aurel Cosma sept în evidență dreptatea cauzei românești, fără de care nu se poate construi o nouă ordine continentală.

Școala din Buteni pentru răniți

Școala primară de stat din comuna Buteni, jud. Arad, a donat în ziua de 14 curent prin dl Crucin Vasile, directorul acelei școli următoarele efecte pentru răniții din garnizoana Arad:

Cearșafuri de pat 7 bucăți, cămăși 5 bucăți, ismene 4 bucăți, ștergare 151 bucăți, perline 1 bucată, șervete 2 buc., fețe de masă 3 buc., batiste 15 buc., fețe de perină 8 buc.

Ultima rezistență sovietică este înfrântă de infanteriștii germani. (PK. Ob.)

Te este și unde-i Odessa

Unii români cred, — de bună sau de rea credință, — că Odessa este foarte departe de noi. Unii chiar vorbesc despre Odessa și despre lupta românească ce se ducea pentru cucerirea ei, ca și cum ar fi așezată, pe undeva de Urals, dacă nu la intrarea Siberiei.

Geografia aceasta de ocazie, are tălcul ei.

Fiindcă este de ajuns să-ți arunci ochii pe-o hartă și să măsoari distanța cu creionul, și să compari cu alte distanțe de pe aceeași hartă, pentru ea să-ți dai seamă că Odessa e în coasta Basarabiei, că dela Cetatea Albă până la Odessa sunt câteva zeci de kilometri, că tot ce reprezintă flotă rusească de-acolo e o amenințare pentru tot litoralul românesc, și pentru Constanța noastră, și mai cu seamă pentru Gurile Dunării.

Parcă ar fi acolo un imens bloc de fier și beton gata să interzică oricând, orice ieșire din Dunărea la Mare.

Ori, această ieșire este viața noastră europeană, fiindcă pe acolo avem legătura cea mare cu toate îndepărtatele ținuturi ale pământului. Amenințarea ce ne vine de-acolo, e ca primejdia unei asfixii pentru un organism.

România doar nu a avut și nu are posibilitatea de a-și permite luxul unei flote maritime gata să ție piept oricărei amenințări pe Mare din partea Rusiei, care avea acolo o flotă puternică.

E — adevărat că dorința noastră de evadare ne-a îndreptat, — cum era și firesc, — înspre Occident și că puțini dintre noi, chiar înainte de războiul mondial din 1916 au avut fantezia de a merge la Odessa. Poate deaceia avem și sentimentul că ea este atât de departe, atunci când dela Chișinău la Odessa, în timpuri normale se făceau

cinci ore cu trenul, și acelea, nu îndepărtându-te de Nistru, ci de-a lungul lui, și pe-aproape și paralel cu el.

Așa fiind, lupta care se ducea la Odessa, nu era luptă de cucerire a pământului ci de înlăturarea celui mai amenințător centru bolșevic în conștința României.

Alăta vreme cât rușii care urmăresc de secole și atât de persistent subjugarea și desființarea noastră, sunt la Odessa, nu putem avea alăta vigență și putere de supraveghere, de pază și de luptă pe Marea Neagră pentru a putea fi liniștiți pe întreg litoralul dela Bugaz la Bazargic, și gurile Dunărei, și înfiltrarea lor în Delta.

Luarea Odesei este punctul capital de apărare nu numai a Basarabiei eliberate, dar chiar a vechiului Regal, — a acestui cuib al românismului — spre care s'cu îndreptat toate speranțele fraților din robie.

Prin mijloacele colosale pe care le au, prin stăpânirea Mării Negre, dacă bolșevicii ar fi lăsați în Odessa, ei ar putea desvolta din acest mare centru, o acțiune militară care să ne amenințe și să ne atace mereu.

Cine poate spune că ar dormi liniștit, nu în Basarabia la Cetatea Albă, dar la Constanța, la Galați sau la București, dacă bolșevicii ar fi lăsați în pace, cu flota lor, cu arsenalul lor, cu șantierul lor, cu aeroporturile lor dela Odessa?!

Cine?!

Dacă putem circula pe gurile Dunărei, dacă porturile noastre își pot continua activitatea cerută de nevoile și imperatiile războiului, dacă chiar la București viața poate continua normal, și cei ce vor să doarmă, pot dormi liniștiți, se dă-torește numai faptului că, fortăreața neînchipuită care este Odessa, astăzi se află în mâinile noastre.

Prima zi din noua ofensiva

(Urmare din pagina 1-a)

lor și apoi începe și la noi o activitate, cu care nu suntem obișnuiți de cât în zile mari. La ora 6 urmează prima decolare a escadrei noastre de Stukas. Cu încetul se luminează deasupra peisagiului monoton, dar totul intruchipează o imagine, care nu va fi uitată de nimeni. Jos este plin de trupe care așteaptă semnalul atacului. Apoi urmează fluviul și în dosul fluviului inamicul. Dar la început nu zărim nimic din inamic și sburăm mai jos, căci undeva totuși trebuie să-i găsim. Însfârșit pământul nu i-a putut să înghițită. Târziu îl vedem că pământul i-a înghițit de fapt. Ei se găsesc în adăposturi individuale, în găuri făcute în pământ, acoperiți cu foi de cort, sau retrași în adăpostul unui mal și în toate părțile unde pământul putea să le ofere un adăpost. Până și tancurile au fost acoperite cu pământ, dacă nu s'au putut camufla cu claie de fân sau de paie, încât nu se mai zăreau decât turelele turnante, care au fost acoperite pe deasupra.

„Hai împotriva lor” — spune subit conducătorul meu de avion și virează aparatul spre stânga, pornindu-l apoi vertiginos în jos. O poziție terestră cu mai multe ramificații se află în vizieră. Pentru cei de jos aceasta constituie o tristă trezire. Păsări negre de ojel se năpustesc urlând din cer și nicăieri nu se găsește o esire sub ploaia lor de proiectile. Sovieticii sar afară din găurile lor, alergă încoace și încolo, se aruncă la pământ. Ici și colo se ridică flăcări din căile de pae în urma bombelor ce cad. Tancurile ies la iveală din adăposturile lor terestre totul începe să devie viabil jos, o zăpăceală sălbatecă de oameni, vehicule și tancuri, însfârșit ceva pentru bombele noastre. Ne ridicăm puțin și pescuim câțiva din coloșii uriași apoi pornim împotriva lor cu urlete. De jos se ridică limbi de flăcări și nouri de fum se întind cafeniu deasupra pământului. Tancurile se desfac, vehiculele încep să ardă și podurile se prăbușesc cu șgomot. Pornim din nou, aruncăm bombe și impușcăm din toate armele de cari dispunem.

Înainte de amurg, escadra noastră trebuie să plece încăodată. „Copii, fiți prevăzători,” spune căpitanul de escadră, „nu aruncați prea de vreme, căci unde ați aruncat azi de dimineață bombele voastre acolo înaintea acum coloanele de re-completare germană” Aceasta era și realitatea. Fluviul este trecut de mult de către trupele germane și pe drumuri înaintea acum coloanele germane ridicând nouri de colb. În fața unei păduri se găsește în rând lung tancuri germane, dar ele nu constituie avangarda, ci rezervele. De abia la mulți km. dela punctul de plecare de azi dimineață găsim primele urme ale inamicului. Vehicule răsturnate în graba retragerii, tancuri izolate cu tractoare și baterii împrăștiate peste tot. Tancurile noastre au străbătut într-o singură zi numeroși kilometri. Veșnic în luptă cu rezistența unui sistem fortificat de poziții și veșnic pe călcăile inamicului.

ZIUA M. S. REGELUI MIHAIL I

M. S. Regele Mihail I, cu ocazia aniversării a 20-a, a primit dela dl Maresal Ion Antonescu, conducătorul statului, următoarea telegramă:

„De ziua Majestății Voastre Vă urez, Sire, ca Dumnezeu să Vă lumineze domnia cu binecuvântarea vredniciei și neamul întreg românesc să Vă străjuiască fapt cu încrederea statornică”.

iar M. S. Regina Mama Elena:

„Să trăiască Regele! Dumnezeu să-I invrednicească domnia, ca să ridice neamul pe culmi de drepturi și onoare, așa cum au voit eroii care s'au jertfit pentru țară în războiul desrobirii.”

Di Maresal I. Antonescu Conducătorul Statului

multumeste orașului și județului Arad pentru bunele urări cu prilejul victoriei dela Odessa

Prefectura județului a primit următorul răspuns al domnului Maresal I. Antonescu, Conducătorul Statului la telegrama d-lui Prefect Col. V. Mihailescu, trimisă cu prilejul căderii Odesei.

„Domnului Col. Mihailescu prefectul județului Arad”

„Multumesc călduros populației orașului și județului Arad, pentru rugăciunile înălțate și pentru recunoștința mărturisită eroicelor jertfe de istorie și de reintregire de țară.

Antonescu, Maresal al României și Conducător al Statului”.

Dăm mai jos textual și telegrama trimisă de Prefectura județului, la ziua de 17 cor.

„Domnului Maresal Ion Antonescu, Conducătorul Statului București.

„In ceasul de față populația orașului și județului Arad, înalță rugi fierbinți, cu prilejul strălucitei victoriei dela Odessa, pentru scumpii noștri eroi, isbânda Crucii și pentru înfăptuirea aspirațiilor noastre naționale. In numele acestei populații, Vă rugăm să binevoiti a primi cele mai adânci sentimente de omagiu și de admirație pentru sublimul act de vitejie și de eroism al glorioasei noastre oștiri și asigurarea întregii noastre recunoștințe și a devotamentului profund ce Vă păstrăm ca Suprem Conducător de Țară și de Oștire.

Prefectul județului Arad

Colonel V. Mihailescu”

Ultima oră

INTERNE

Maresalul Antonescu pentru copiii eroilor căzuți în lupta de reintregire

București. D. Maresal Ion Antonescu, conducătorul statului, a dispus ca, guvernul să ia asupra lui creșterea copiilor eroilor căzuți pentru reintregirea Patriei, precum și copiilor invalizilor de războiu.

valentă aptitudinilor lor.

Prima școală pentru orfani și fiii invalizilor cari au luptat în războiul pentru întregirea neamului, se înființează la Curtea de Argeș. Elevii vor fi interni. Inscrierile se fac la Comandamentul Colegiului Militar din Curtea de Argeș. Copiii și însoțitorii lor vor călători gratuit.

Cursurile se încep la Noemvrie a. c.

In acest scop se vor înființa mai multe școli, cari să formeze din acești copii elemente însușite de spiritul nou, primind o educație echi-

Distribuirea untdelemnului

București. Ministerul Economiei Naționale, subsecretariatul de staț al aprovizionării comunică: Cu încetare de azi, Luni 27 Octombrie, se începe distribuția untului de mestibil pe bonul Nr. 4. Rația este de o litră de persoană.

EXTERNE

Vizita contelui Ciano la Cartierul General al Führerului

Berlin. Führerul a primit la Cartierul General pe contele Ciano, ministrul de externe al Italiei. La întrevvedere care a durat 2 ore, în spiritul amical al camaraderiei de arme dintre cele două țări amice, a asistat și d. von Ribbentrop, ministrul de externe al Reichului.

Contele Ciano a asistat la raportul militar cu privire la situația frontului răsăritean, aducându-se la cunoștința Führerului ocuparea Harcovului, fiind oprit la dejun.

Seara ministrul de externe al Italiei a fost oaspele Ministerului de Externe.

Trupele germane înaintea Rostov

Postul de radio Roma, a difuzat Duminică dimineață că, după ocuparea orașului Harcov, trupele germane

înaintează spre Rostov, agându-se din ce în ce mai mult situația orașului.

O nouă școală de surori infirmiere

Ministerul a hotărât înființarea unei școli de surori infirmiere în orașul nostru. Școala va funcționa cu încetare dela 1 Noemvrie a. c. Inscrierile se pot face zilnic la administrația Spitalului de Copii sau Spitalul Central.

ca astfel asistența medicală a bolnavilor din spitale să se asigure în condițiuni superioare și pentru a putea veni în ajutorul suferinzilor, deci credem că, tineretul se va înscrie în număr cât mai însemnat în rândul elevelor.

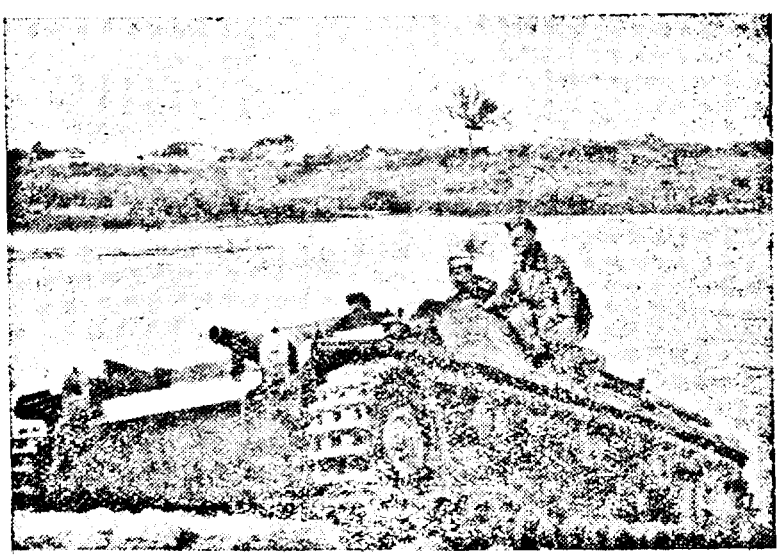
Prin noua armonizare a salariilor, retribuția infirmierelor s'a majorat în așa măsură, încât și din punct de vedere material se vor bucura de o situație multumitoare.

Condițiuni de primire: Vârsta 18—30 ani. Minorele cu învoirea părinților. Pregătire școlară: 4 cl. secundare.

(In mod excepțional se pot primi și cu 3 cl. secundare sau 7 cl. primare, dacă dovedesc la examenul de admitere cunoștințe suficiente.)

Fiți prezenți în șantierul idealurilor naționale și semnați la IMPRUMUTUL RE-INTREGIRII

Având în vedere că scopul înființării acestei școli este de a pregăti infirmiere cu instrucție și educație aleasă,

Un tun motorizat care a trecut la Tatarow un fluviu pornește la atac împotriva îniiilor sovietice. (PK. Ob.)

VIZITAȚI
COFETĂRIA
BOIAN

în noul local din str. gen. Berthelot 4. Zilnic diferite prăjituri, ciocolată — aperitive reci proaspete — lichioruri și hăuturi.

IMP. LOVROV & Co., ARAD